

Vitomi Zupan
OBRAZ SEŽGANEGA
izbor iz literarnih del

izbor in spremna beseda Aleksander Zorn

Komedija človeškega tkiva

Izbrana poglavja

Prva knjiga
PRAZNIK SREBRNIH SVINJ

Sipkotov pogreb in pogrebščino, ki je sledila, sem v življenju zapisal vsaj že dvakrat, in liste izgubil. Nič ne vem, zakaj se mi je zmeraj zdelo tako pomembno opisati neznatne dogodke. Ker naju je s Sipkotom družila mladost, rast, družba – ali je bilo v dogajanju kaj drugega? A zdaj se zelo jasno spominjam, da sem vsakokrat napisal nekaj o istem dogodku, vendar je bilo čisto drugačno prvo opisovanje, drugačno drugo, in tudi zdaj bo čisto nekaj drugega kakor prej, čeprav ne bom spremenil namenoma niti črtice. V prvem sestavku je bil zelo važen Sipko, vse se je vrtelo okrog njega. V drugem, kolikor se spomnim, je zaživela družba pogrebcev. Zdaj vidim stvari čisto drugačne. Mojstru je beseda pokorna, nezalca beseda vodi; sredincem se dogaja zdaj to, zdaj ono. Kako se izviti suženjstvu treh različnih vrst, a eno v enem: suženjstvu lastnega razpoloženja, lastnih hipnih pogledov, lastnega živčnega sestava, ki vsi skupaj terjajo izpolnitev tega trenutka; suženjstvu, ki nastaja iz prevlade reči; suženjstvu besedi, ki skuša zavladati kot stvar sama na sebi. In kako kljub temu osvobajanju ostajati v mejah lastnega razpoloženja, lastnih pogledov, lastnega čustvovanja; dopuščati, da so reči

sposobne za življenje izven moje domišljije; se združevati z besedo v novo enoto?

Po pogrebu smo sedeli v salonu lepe hiše: Sipkotov oče, njegova teta, Robi, Rada in jaz. Pohišstvo v staronemškem slogu, primerne podobe na stenah, majhni predmeti v vitrini, pogrnjena miza, na njej jedi in pijske, kozarci, skodelice, krožniki, vaza, svečnik. Če bi bil to film o Sipkotu, bi kamera primerno obletela navzoče, magnetofon bi sprejemal njihove samogovore, druga kamera pa bi iskala ilustracij po stenah in v vitrini; montažer bi iz vsega zlepil primeren filmček. Za začetek naše lepe planine, kjer se je ubil mladi planinec; za konec čedna fotografija rajnega in pogled na planine v okviru na steni. V drugem poizkusu sem začel tudi jaz z opisom oseb: oče, nekoliko siv, tršat, obvladujoč se, znan pravnik; predaval je zgodovino prava na univerzi; teta, zelo siva, koščena ženska, čustvena, brez znanega poklica; Robi, tenak, osebnost svoje vrste, izbrano oblečen, v tej družbi precej molčeč; Rada, čudežna bujnost ženskega telesa, in jaz, ki sem se moral venomer pogovarjati z očetom. Jedli smo, pili in jaz sem tudi kadil vmes; na mizo je prinašala debela Hana, dobri Sipkotov hišni duh.

Rada je sedela zraven mene, očetu nasproti. Pod dolgim miznim prtom je pritisnila svoje stegno ob moje. Prsi so se ji napenjale, oči iskrale, kar je kaj malo pristajalo na pogrebščino njenega dolgoletnega fanta (no, vsaj dve leti pa je hodila s Sipkotom).

V prvem zapisu, se spominjam, sem opisal najprej čudne spletke usode, ki je izračunala Sipkotovo smrt. S Sipkotom sva ležala na kopališču in se sončila; po-

govarjala sva se z zaprtimi očmi; nič ne vem, o čem; a najine pogovorne teme so bile kaj preproste: ženske, šport, rekla-kazala v študentovskem klubu. Prišel je Milan. Ali grem z njim v hribe? Kdaj? Jutri. Bodi pameten, Milan, v tej vročini? Greš ali ne? Ne grem, ljubi Milan; raje se hodim kopat, igrat odbojko in uganjat norčije na kopališču. Pa nič, grem sam. Tu se je odločil Sipko, da gre z njim. Ne hodi, sem mu svetoval; februarja se je odpravil namesto mene Milko – in veš, da ga je zasul plaz. Mene čaka nekje gospa smrt. Če mene ni, pobere tistega, ki gre namesto mene. Sipko se je smejal in se zmenil z Milkotom, da gresta. Potem smo ju iskali skoraj teden dni. Nekdo ju je našel v grapi pod steno, koder sploh ni bil predviden vzpon. Očitno sta se zaplezala v dežju. Ko smo ju nosili na pokopališču, je zaudarjalo iz krst. Rada je tako resna stopala za svojci; čedna, ni kaj. Všeč mi je bila že od vsega začetka, a bila je Sipkotova – in mi smo sklenili, da se nekako držimo pravila: ne želi bližnjega ženske, saj je drugih dovolj; babo zmeraj dobiš, prijatelj pa ne.

V prvem zapisu – to se prav dobro spomnim – sem obravnaval pravi častni kodeks glede na odnose do žena in ljubic prijateljev; grozno.

V drugem zapisu sem sicer opisal, kako se je pripeljala s stegnom na stegno, a tu se je vse skupaj tudi nehalo. Zdaj bo pa čas povedati po pravici. Medtem smo vendar vsi dozoreli, celo papir.

Zdaj je izginil iz spomina pogovor z očetom; izginili so prihodi in odhodi Hane, ki je nosila na mizo; teta je ostala samo kot srebrno in črno ozadje (skoraj beli

lasje in črna obleka); še Robi, naš stari družabnik, je obledel kot stara fotografija. Videz je bil čisto primeren, snažen, salonski. Prt je bil iz belega damasta z robom lepo razporejenih cvetlic v oranžni in modro-zeleni barvi. Čez ta prt so se srečevale moje besede z besedami Sipkotovega očeta; skromno obujanje spominov, droben dogodek z majhno šalo, vse zelo dostojanstveno, predvsem pa primerno trenutku. Teta se je zdržala pripomb, tu in tam je tehtno prikimala ali se otožno nasmehnila. Robi je poslal čez prt kak »jasno«, »seveda«, »kajpak« – čisto mehanično. Okrog belega prta družba kakor mora biti, brez pravih stikov, a po obliki sodeč – brezhibna.

Šele kasneje sem se domislil, da je Rada spustila roke pod prt nekoliko pred hudičevim trenutkom. Da izpolnim pogrebščino z besedami, sem pripovedoval očetu prirejeno zgodnico o najinih strahovih pred hudim očetom (ko sva lumpala s Sipkotom, in to tik pred izpiti); v tej pripovedi je bila resnična samo osnova, vse drugo je bilo prirejeno ušesu žalujočega očeta, ki je izračunal, koga bo povabil po pogrebu na pogovor (dekle, ki je ostalo samo – dekle, ki ga za časa Sipkotovega življenja ni priznaval; to je bilo prvo junaško dejanje izdelane osebnosti Sipkotovega očeta), koga bo naposled le sprejel v družbo (prijatelje, ki so bili bližnji preminulemu sinu) – ni pa premislil, kaj lahko iz tega nastane (a to je bilo drugo dejanje junaštva); naročil je Hani, kaj vse naj pripravi za jelo in pilo. Nad belim prtom sicer ni zavladala prisrčnost, pač pa primernost, ki nastaja iz vsestranskih popustov zaradi izrednih okoliščin. Stari mož je

bil res prizadet, imel je dobre namene, vedel se je zelo demokratično; vse, kar je valovilo nad prtom, je bilo trdno režirano, predvsem primerno.

Zdaj že toliko vem o sestavljanju besed, da se smehljam tistim, ki mislijo, da je najvažnejše tisto, kar se godi.

Namreč, Rada me je sprva rahlo prijela med nogami, potem me je božala, dobro vedoč, kje je kaj, začela mi je odpenjati hlače; oče je ravno pripovedoval neko zgodbo iz svoje mladosti (demokratično, »tudi mi nismo bili svetniki«, ali kaj); ko je odpela tretji gumb; pogledal sem jo mimogrede: z bleščočimi očmi in še bolj bleščočimi zobmi izmed polodprtih ustnic je gledala naravnost v obraz pripovedujočega očeta.

Seveda, če bo kdo tole bral: nihče ne bo doživel isto kot isto, to ni mogoče. Prvič smo preveč različni po svojem miselnem in čustvenem ustroju. Drugič: zdaj nam paše to, tako, zdaj nekaj drugega, drugače. In še nesposobnost besede. Če ne bi tega istega pisal večkrat, tega morda sam ne bi vedel tako natančno.

Ko mi je odpela (v obrazu je imela veliko zanimanje za očetovo govoričenje) četrti gumb in segla v gate, nekoliko nervozno, raziskovala, skoraj nasilno, odkrila tisto, kar jo je zanimalo, potegnila tisto cev iz tekstila na prosto, pod sam prt, zgrabila ravno prav, potegnila kožo gor in dol; ko je uspela popolnoma, sem osupel zaslišal njen glas, namenjen očetu: »Tega mi pa ni nikoli pripovedoval ...«

Ta pripomba je očeta prav prijetno razvnela.

Vražja roka, ki ve, kako se tej reči streže.

Oče, znamenit orator, kakor jih je malo v narodu brez tovrstne tradicije, je premolknil, zato da vidi odmev. Odmev sem moral biti jaz. V koreninah klinca ena stvar, na ustih druga; znajdi se. Iz dvoličnosti je treba prestaviti na igro. In kmalu zaključiti. Skoraj mi prihaja, pa mi zaradi očeta ne more priti. Skoraj sledim njegovi pripovedi, pa ne slišim več ko pol zaradi vražjega drkanja. Nisem ne tu ne tam; to so si ti hudiči dobro izmislili. Naivno žalujoča teta kima in si briše oči; veličastni pravnik govori čedalje bolj demokratično (saj z vsakim kozarcem raste njegova sposobnost); Robi ne ve, za kaj gre. Če mi pride – iz rok ji ga ne morem več vzeti –, bo vse v redu. Ata govori, lepo in artikulirano, baje ima celo neko vsebino, rep in glavo, kakor se reče. Leta te gledam, no, res te gledam skoraj dve leti, pa me takole iznenadiš; ko sem vaju, da iznenadim jaz. Kurba, zakaj si nehala? Že veš zakaj, a?

Rada, ona, tisto babje ščene, je natanko vedela, kdaj je treba nehati, kdaj mi prihaja, kdaj bi se lahko osvobodil.

Ata me zaslužnjuje, če se temu tako reče, s svojim načinom; Hana se nasloni na letev širokega stola, ki je edini ostal prazen. Ne ve, da maje stegna sem in tja, nje ni, je in ni. Verjetno je za ata, ker ta edini gleda tja. Če se ne motim. Rada vzdržuje razdraženost, jo stopnjuje, izliv pa prihrani za pozneje. Jezen sem nanjo. Zgrabim jo za roko in se osvobodim. Previdno, da ne bi kdo opazil preko mize, spravim ud v tekstil, skušam zapeti šlic. Rada se smehlja, ona o tej reči ve še eno lekcijo več. Kdo bi si mislil, da si taka

kurba? In da sem tudi jaz huda kurba, saj mi vse skupaj paše? Previdno, da ne bi opazili neprizadetosti, jo prvič v življenju, kako se to lepo sliši, potipam za stegno, grem po koži gor, vražja punca, kocine, hlač nima, noge ji gredo pa kar same narazen, mokra je. Pri tem se pogovarjam, pri tem pazim, da se ne bi izdal; vse skupaj ni po mojem okusu. Prevzame me celo nekakšna žalost.

Potem se poslavljam o sedem let. Teta in ata ne vesta, da se ne bomo nikoli več videli. Robi je prava marioneta, zelo prijeten človek. Rada bi pa rada, in to čimprej. Njeni prsti spolznejo, kadar le morejo, po meni, na pravem kraju.

V spominu se človek, ne da bi vedel zakaj, ustavlja večkrat na istem mestu.

Nad mizo je visel težak lesteneč iz litega železa, na vsaki od štirih ročic je bila močna luč; svetlobni žarki so se lovili v kristalnih kozarcih na mizi, se lomili v bleščečem se steklu in metali na prt šarasto mrežo risb. Pod mizo je Rada izzivala usodo, mene, starca in sivolaso teto; ker je imela rada nevarnost; nevarnost jo je dražila. Sipko se je tiho hahljal vase, ko mi je pripovedoval: Tako čedno sobo ima ta punca, pa najraje nastavi v veži, kjer vsak trenutek lahko kdo pride; ali ti to razumeš? Hja, sem se spomnil, kakor Bujna; na samem je bila kar dolgočasna; najraje se je onegavila v cerkvi, polni ljudi. To so take punce, Sipko, ki jih udobnost dolgočasi.

Veliko stvari je, ki jih težko razumemo. Najtežje razumemo žensko. Morda smo preveč enostavni? Ali pa premalo pogumni? Domišljamo si, da smo se izvili

železnim navadam starine, v resnici pa se valjamo v sponah in verigah preteklosti. Morebiti. Jaz imam pri teh rečeh rad udobnost in varnost, je pribil Sipko. Kakor turški paša? sem pripomnil. Babe ima zaprte v sobanah, polnih blazin in ležišč; in kadar paši paše, gre k njim, kadar mu ne paše, pa ne. Evnuhi na straži, kava, čibuk. Ali je to kaj slabega, je prhnil Sipko. Sprememba krajša nam čas, sem ugovarjal. Rada je zvesta, delovna, redoljubna, čista, dober študent, dobra kolegica, sploh je sestavljena iz samih presežnikov, je modroval, zdaj pa povej, kako da ji bolj prija tam na umazanem smetnjaku v veži kakor zgoraj v sveže preoblečeni postelji za zaprtimi vrati? No, povej? Tedaj nisem vedel odgovora. Ali pa v kinu, je nadaljeval. Sploh ne gleda filma. Najraje kupi ložo v kinu Sloga. Pa v operi. Dostikrat tudi v kavarni ne da miru. Samo da je čimbolj neprimeren kraj. Včasih me napravi čisto nervoznega. Pojdi domov, Rada, pravim. Ona pa da ne, smeje se in oči se ji bleščijo, ko da bi imela solzne. Premišljal sem: Zanimala te bo toliko časa, dokler bo nerazvozlana skrivnost. Saj veš, da ne rešujem križank, je rekel.

Ko sva tisti večer z Rado pristala na smetnjaku v njeni veži in opravila, sem šel z njo gor v lepo pospravljeno sobo; skuhala je kavo in natočila kmečkega žganja. Ti, sem rekel, ali je bilo tole v redu? Glede Siphota? Z veliko jasnostjo je odgovorila brez pomišljanja: Oba sva ga imela rada. Kaj pa če bi oče kaj opazil, ali celo teta? A? Na to ni odgovorila, smejala se je, samo zdaj, tu v pospravljeni sobi, v udobju, na varnem, se ji niso oči več bleščale. In ko sem ji za

poizkus segel pod krilo, se mi je nalahno odmaknila in se začela pogovarjati o tem, koliko ljudi je bilo na pogrebu, koliko cvetja, tako da me je kmalu zamorila; poslovil sem se in odšel. Na poti domov sem sklenil, da se je nikoli več ne pritaknem in da tudi njej ne dovolim nobenega približanja več. Užaljen moški ponos? Razočaranje nad lastno sposobnostjo za razvozlanje ugank?

Dolgo sem še ležal brez spanja in gledal v strop, kamor je risala kroge mala priposteljna svetilka. Tisti strašni zadah po truplu, ki je prodiral iz krste, katero smo nosili na ramenih. Sipko. Videl sem ga, kako sedi zraven mene; košati brki, večna pipa, stasit, močan ko medved, preprost in prisrčen. Povrnil se mi je občutek Radine roke tam pod prtom. Lahna groza: kaj če starec kaj opazi? Zasluti? Plane pokonci in na svoj gromki govorniški način pove, kaj si misli o nas. Teta z nepremičnim obrazom. Hana. Zlikani Robi. Ta bi rekel samo: No, ravno tega je bilo treba. Navsezadnje: Rada je bila zelo pogumna, predrzna. Kako je mogla predvideti, da bom jaz podlegel? Ona ni premišljala, ona je vodila igro in jo pripeljala tja na svoj priljubljeni smetnjak. V tisti poltemi. Ali sem jo res grabil za napeto, sočno meso – jaz? Da ni bil to Sipko? Kako krčevito je ihtela tam na pogrebu. Res si uporabno telo, draga Rada; res je nenavadna lepota v tvojih gibih, v oblikah udov, v napetih prsih in v obrazu; tiste lepo potegnjene, nekoliko košate obrvi, metlice na očeh, zobje ko biseri, lasje krepki, polno lasovje; ali imaš sploh kakšno napako? Ti, moja dedščina po mrtvem prijatelju! In ravno to se mi upira.

Ti veš vse o meni, jaz vse o tebi; Sipko je pač govoril o vsem brez pridrzkov, meni in tebi. Kljub temu, ali ravno zato nekaj ni dobro; nekaj odbijajočega leži med nama. Pozabil bom na ta večer, sem si obljubil; in tudi ti pozabi, Rada. Sipkotovemu očetu smo obljubili, da bomo še prihajali na obisk, na pogovor, a jaz ne, jaz nikoli več tja; ti pa kakor veš. Vsi smo neke vrste igralci, a ti, Rada, nas posekaš vse po vrsti. Ali je to napaka ali vrlina, kaj vem.

V zelo vročem popoldnevu smo te nosili od cerkve do groba. Čez bele srajce na prsih smo imeli počez trobojnice, ki so od potu šle ob barvo, posebno rdeča barva. Niti slutil nisem, kakšno dediščino si mi namenil še isti večer. Od vsega je ostal barvni odtis trobojnice na beli srajci, siv madež na robovih hlačnega razporka in prašni odtisi smetnjaka na kolenih modrih hlač. Tvoj oče je rekel, da zdaj s sestro, tvojo teto, ne bosta imela dediča; ne vesta, komu bosta zapustila hišo in premoženje. Očeta daje srce, teta ima poapnitev žil. Poslušali smo pripovedi, jedli narezek, pili pristno primorsko črnino in delali dober vtis, tujci v Jeruzalemu. Vljudni tujci na obisku pri žalujočih tujcih. Robi nas je gledal s tistimi predirnimi očmi, igre se je udeleževal samo kot statist. Mi trije, Robi, Rada in jaz, se delamo vljudne in priljudne, v kar nas silijo okoliščine, resni obrazi domačih, pa tudi togi red stanovanja. Oni trije, oče, teta in Hana, igrajo svojo davno uigrano igro urejenega dolgočasje. Očeta, ki je nagnjen k debelenju, bo enkrat stisnilo srce. Teta bo ostala, ker je bolj mršava, in bo počasi drsela v starostno slaboumnost. Hana bo poskrbela,

da bo dedinja, potem se bo še bolj zredila in tudi njo bo začelo dajati srce. K sebi bo vzela nečakinjo z dežele, da bo poskrbela zanjo – tudi v upanju, da ostane dedinja. Rada bo poiskala novega fanta, nemara že z mislijo na ženitev. Kaj bo z nama, z Robijem in menoj? Robi pravi, da ima na dlani kratko življenjsko črto. Pravi čudež je, da sploh še živi po vseh boleznih, ki jih je prebil v otroški dobi; še večji čudež je, da se je razvil v takega čednega mladeniča. Robi je namreč nekaj čisto posebnega. Že na pogled. Slok, nekoliko nagnjen naprej, z očmi, v katerih na dnu žari nekakšna posebno vznemirljiva modra svetloba, temno modra in taka, ki se venomer prižiga in ugaša. Nekoliko kodrasti črni lasje in gladka polt, kakor bi bila povoščena. Svoji zunanosti posveča največjo pozornost, ki pa ni vidna. Vse na njem je izbrano, vendar postavljeno tako, ko da je padlo nanj s tretjega nadstropja. Naravna eleganca. Punce ima, a nobene za dalj časa, nobene za stalno, vse čisto mimogrede. Vsaki pove, da se ne zna navezati, vsaka misli: jaz ga pa bom obdržala. Nekaj težav ob vsakem razstanku. Robi ima samo dva načina družbenosti: ali je vljudno molčič (v večji družbi) ali govori in govori ko dež (prijatelju; se pravi Sipkotu, to je mimo, ali meni). Robi je nehote skrivnostna osebnost. Ko da ga obdaja neprebojna plast ozračja. Vojsko je po lastni želji (in ker ima vid ko jastreb) služil pri letalstvu in je tudi postal pilot. Pravi, da je moral premagati strah; razen tega »se pa tam zgoraj da zelo zanimivo misliti«. Podedoval je (po očetu) hišo, nekaj premoženja in dva stara človeka, Janeza in Špelo, ki sta stanovala v hiši

že prej; oba ga pijeta ko žolne; Špela mu kuha, Janez pa (kolikor se mu ljubi) obdeluje vrt in tu in tam kaj popravi pri hiši. Vsa hiša je nekakšno čudno sračje gnezdo, polno navlake, samo Robijevo stanovanje je nekaj svojevrstnega; nenavadno prijetno opremljeno, vse je razporejeno z okusom; to stanovanje kakor da ne spada v hišo, kjer vladajo starinski nered, prašna navlaka, lisaste stene, zlizani pod: potem pa skozi neka lepo pobarvana vrata človek stopi v mali raj. Sem spusti razen žensk malokoga. Še teže da spoznati, kaj misli in čuti: a nikoli se nad ničemer ne pritožuje. Opustil je študij strojništva, ima dobro službo pri zastopstvu neke tuje tvrdke, ki prodaja motorje.

Ležim in vidim, čutim, slutim – informacije o Robiju, ki tudi meni ni docela jasen v taki nočni uri. Skušam spraviti v sklad svoje današnje vtise o Robiju z davnimi doživetji tega čudnega fanta; ne gre. Tudi od mene ga loči nevidna stena. Morda je zato Robi vse življenje brez vsakega osebnega duha. Ne diši, ne smrdi, nima vonja. Povoščeno, uravnoreženo, vitko in gibko bitje; skoraj lutka, bi rekel. A lutka res ni. Kje je vzela to moč, da se je ustvarila takega? Saj vse vem, in vendar premalo razumem. Premagal je sebe – in se ustrašil, da bi premagal tudi vse nas, svojo okolico? In kako dobro prenaša tisti dve stari pijanduri doma. Kako se ljubeznivo – zajedljivo šali z njima. Robi enostavno rečeno – zna, ima svoj slog. Pri njem ni nobenega švigašvaganja. Nobenega padanja iz skrajnosti v skrajnost. Nobene vdaje lastnemu razpoloženju. S tem pa je seveda izpostavljen nevarnosti, da stoji nad svojo okolico, ki tega ne prenese.

Zaman premišljam o njem. Čedalje bolj skrivnosten se mi zdi. Čedalje težje povezujem svoje sedanje in neke pretekle vtise. O vsem mi pripoveduje, o svojem trenutnem življenju in o svojem delu v službi: in vendar si ne morem predstavljati, kako živi v tistem svojem gnezdu, pokitem z lepimi preprogami, opremljenem s stilnim pohištvom (bidermajer); na stenah visijo maloštevilne podobe, a vse izbrane z okusom; ne morem si zamisliti Robija v pisarni, pri službenem poslovanju; enostavno ne morem. Kadar sem pri njem, venomer hodi počasi gor in dol po dolgi perzijski preprogi; kako naj si ga predstavljam sedečega v naslanjaču, obrnjenem k oknu na jug? V službi ga nisem še nikoli obiskal. Ko sva bila v družbi z dekleti, je bil zmeraj zelo zadržan, prijeten; a tudi nedotakljiv. Krotak, a ne domač. Razumevajoč, a zmeraj je bilo vse po njegovem. Zelo prijeten človek, bo rekel Sipkotov oče, in se ne bo spomnil, da Robi ves večer ni rekel več ko kakšnih pet, šest besed. To zna. Gledati, poslušati in pravi čas prikimati; zna se nalahno začuditi, se prijetno nasmehniti.

Zdaj sva ostala sama, Robi; Sipko je odšel. Ko sem ti prišel povedat, da se je Sipko ubil v hribih, si me samo pogledal, rekel nisi nič. Z obraza ti nisem mogel prebrati ničesar. Tudi sam sem se potrudil biti čimbolj miren, negiben. V nepredirnem molku si natočil dva kozarčka konjaka. Potem je prišla Špela, pijana in hrupna je pripovedovala nekaj o srajcah, ki jih je perica slabo oprala. Pogovoril si se z njo kakor zmeraj, malo resno, malo šaljivo, in jo odpravil. Ko da se ni nič zgodilo.

Saj se morda res ni. Menda ne bomo čvekali o kakšni ljubezni. O pretirani potrebi drugega po drugem. Ne bomo obujali spominov. A meni ni vseeno, pa tudi tebi ne, Robi. Nekaj naju drži za grlo, samo ne veva, kaj. So taki, ki vedo. Rečejo: Tako sem ga imel rad; ravno njega je moralo zadeti! Mi smo se vzgajili drugače. Koliko laže je v takih trenutkih tistim drugim.